

VAN PASSIEF NAAR ACTIEF

Een gebouw dat meer energie produceert dan verbruikt? Het nieuwe klimaatneutrale kantoor van de sociale organisaties Stebo en Ondernemersatelier verlegt grenzen, dankzij een unieke mix van vernieuwende bouwtechnieken. “Als je als organisatie duurzaamheid vooropstelt, moet je ook voor je gebouw het maximum doen.”

Nu duurzaam bouwen langzaam maar zeker terrein wint, worden er in ons land meer en meer passiefgebouwen opgetrokken. Dankzij verdoorgedreven isolatie en optimale oriëntering naar de zon heeft een passiefgebouw maar een kleine hoeveelheid energie nodig voor warmte of koeling. Stebo vzw en Ondernemersatelier gingen echter nog een stap verder voor hun nieuwe hoofdkantoor in Genk: dat gebouw werkt enkel met zelf opgewekte, hernieuwbare energie, en produceert zelfs meer energie dan het nodig heeft.

“We gebruiken twee energiebronnen: de zon en aardwarmte,” legt Erwin De bruyne, directeur van Stebo, uit. “Twee bronnen die gratis en voor onbepaalde duur beschikbaar zijn.” Een zonnedak dat volledig bestaat uit ‘in-dak-zonnepanelen’ voorziet het kantoor van groene stroom. Voor verwarming en koeling werd een circuit van leidingen aangebracht in het betonnen skelet van het gebouw, waar in de winter warm en in de zomer koud water doorstroomt. Die techniek heet ‘betonkernactivering’ en kan je vergelijken met vloerverwarming, maar dan in de betondekking.

STEBO & ONDERNEMERSATELIER
 Stebo is een vzw die kandidaat-ondernemers ondersteunt en ondernemers stimuleert om maatschappelijk verantwoord te ondernemen. Daarnaast speelt de vzw in Limburg een belangrijke rol op het vlak van duurzaam en energiezuinig bouwen, wonen en werken. Stebo organiseert onder andere energiescans bij 4.000 huishoudens per jaar en is mede-

oprichter van Duwolim, die goedkope leningen geeft voor energie-investeringen. Stebo richtte in 2005 ook mee de coöperatie 'Ondernemersatelier' op. Die geeft professioneel advies en begeleiding aan werkzoekenden die een eigen onderneming willen opstarten. Triodos Bank is al sinds lang een financiële partner van Stebo, en financierde mee de groei van de organisatie.

Boorgaten in de grond

Het water in het circuit komt uit een boorgatenenergie-opslagveld onder de grond. “Op onze parkeerplaats zijn zeven boringen gebeurd van 110 meter diep. We gebruiken de ondergrond als temperatuuropslag. Het water uit de bodem heeft in de winter een temperatuur van 10 graden en wordt door een warmtepomp tot 30 graden verwarmd voor het door het gebouw gestuurd wordt. Zo krijgen we hier een aangename temperatuur van ongeveer 22 graden. In de zomer gebruiken we hetzelfde water uit de ondergrond om het gebouw te koelen.” Het bouwproject, dat Triodos Bank mee gefinancierd heeft, is niet enkel op het vlak van energie en temperatuurregeling een voorbeeld van duurzaamheid. Er is ook maximaal gebruik gemaakt van gerecycleerde materialen, bijvoorbeeld voor de isolatie en de buitenwandbekleding. Erwin De Bruyn: “Het is de eerste keer in België dat één enkel gebouw al die verschillende vernieuwende bouwtechnieken combineert. De kennis om

ze afzonderlijk toe te passen, was er al. Enkel de combinatie bestond nog niet. Aanvankelijk was er ook een zekere drempelvrees om het project te realiseren, maar we hebben enkele durvers rondom ons verzameld die voelden dat ze iets bijzonders aan het bouwen waren.”

Stebo en Ondernemersatelier willen de opgebouwde kennis over duurzame bouwtechnieken niet voor zichzelf houden. In de hal zie je meteen de warmtepomp staan. “We zagen het zelfs een beetje als onze missie om het gebouw zo te ontwerpen dat we geïnteresseerden kunnen rondleiden zonder collega's te storen.”

Niet duurder

Duur is de bouw van een energie-actief kantoor niet, zegt Erwin De Bruyn. “Ons bouwbudget is vergelijkbaar met dat van conventionele bouw.” Dat komt onder meer omdat er geen enkel ‘back-upstelsel’ nodig is om het gebouw van stroom te voorzien,

te koelen of te verwarmen (bijvoorbeeld een klassieke verwarmingsinstallatie). “Dan ben je twee keer geld aan het uitgeven. We hebben ook nul euro energiekosten, terwijl die in een vergelijkbare conventionele nieuwbouw al snel oplopen tot 15.000 euro per jaar. Bovendien krijgen we groenestroomcertificaten voor ons zonnedak, en een fikse korting op de roerende voorheffing (*vanwege het lage energiepeil, nvdr*). Eigenlijk moet je al gek zijn om niet zo te bouwen.” Zelf ziet Erwin De Bruyn ook in de woningbouw mogelijkheden om energie-actief te bouwen. “Voor een enkele woning vergt dat te grote investeringen, dus je moet het schaalvoordeel op het niveau van een wijk of straat gebruiken. Daarvoor moeten we afstappen van het idee dat iedereen zijn eigen ding moet kunnen doen met zijn of haar woning.”

WWW.STEBO.BE
WWW.ONDERNEMERSATELIER.BE
WWW.SAMENDUURZAAMONDERNEMEN.BE